

проте уможливилює виявлення й реалізацію резервів у системі професійно-творчого становлення майбутнього фахівця.

РОЛЬ ШКІЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ У СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

*О. Є. Матвійчук, кандидат педагогічних наук, науковий співробітник
відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів*

Реалізація наукового проєкту «Інформаційні ресурси освітянських бібліотек у розвитку педагогіки, психології та освіти» передбачає розв'язання низки завдань, зокрема, встановлення тенденцій та особливостей розвитку освітянських бібліотек МОН і НАПН України як ресурсних центрів науково-дослідного та освітнього процесів, визначення науково-методичної основи діяльності освітянських бібліотек щодо забезпечення інформаційних потреб користувачів із залученням сучасних форм і методів роботи. Встановлено, що вже понад півстоліття провідну роль у навчально-виховному процесі відіграють шкільні бібліотеки, які є ваговою складовою мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України.

Констатовано, що з метою забезпечення здобуття кращої якості освіти розроблено концепцію Нової української школи та її практичної реалізації. Процеси розвитку, виховання й соціалізації в новій школі покликані зробити випускника конкурентоздатним у XXI столітті. Визначено пріоритети і в роботі шкільної бібліотеки – стати ресурсним осередком і експериментальним майданчиком для учнів і вчителів, забезпечити вільний доступ до якісних електронних підручників, енциклопедій, бібліотек, лабораторій [1, с. 29]. На основі аспектного аналізу наукових праць з досліджуваної проблеми встановлено, що сучасний інформаційно-комунікативний освітній простір шкільної бібліотеки є соціальним, простором співпраці, відкритим для всіх учасників освітньої спільноти – учнів, педагогів, адміністрації та батьків. Звідси й визначення місії шкільної бібліотеки – сприяти бібліотечними формами та методами забезпеченню інформаційних потреб своїх користувачів.

З'ясовано, що інформаційні потреби учнів, пов'язані з навчанням та розкриттям власного творчого потенціалу, а педагогів – з ресурсами щодо розроблення та реалізації навчальних програм. Виявлено, що учні, вчителі та батьки мало поінформовані про комплекс бібліотечних послуг та інформаційних ресурсів шкільної бібліотеки. Наголошено на ролі шкільної бібліотеки в сучасному інформаційно-комунікативному освітньому просторі.

Актуалізовано завдання шкільної бібліотеки у формуванні в учнів ставлення до читання як життєвої компетенції, критичного розуміння прочитаного, інформаційної культури, основ медіаграмотності, у допомозі творчому вчителю, який постійно працює над собою, консультаціями та пошуком корисних ресурсів, у тому числі онлайн.

Список використаних джерел

1. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. Київ, 2016. 40 с.

2. Пономаренко Л. О. Інформаційні потреби педагогічної науки та розвиток системи бібліографічних ресурсів освітянських бібліотек України [Текст] : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.03 / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2015. 18 с.

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА: СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ

*Я. М. Ніколаєнко, науковий співробітник відділу науково-освітніх
інформаційних ресурсів*

Соціальне дистанціювання змусило змінити будь-який спосіб навчання на е-навчання. Сьогодні дистанційна освіта зазнає істотних змін, що свідчить про її дедалі зростаюче значення на ринку освітніх послуг. Криза COVID-19 зумовила розвиток дистанційного навчання в усьому світі, не оминула ця тенденція і Україну. Розвиток дистанційної освіти стикається з такими проблемами, як швидке зростання потреби у навчанні, відповідне технологічне забезпечення навчання та адаптація навчання до сучасних технічних вимог.

Поняття «дистанційна освіта» передбачає освітній процес та всі форми навчання учнів в інтернеті, поза межами освітнього закладу, коли трансформується навчальний підхід, заснований на принципі вчитель-учень у традиційному класі в конкретному місці й часі.

З'ясовано, що такі терміни, як «дистанційна освіта», «мультимедійне навчання», «відкрите та дистанційне навчання», «спеціальне навчання», «електронне навчання (або е-навчання)» та «онлайн-навчання», є поняттями, які мають одну й ту саму суть.

Досліджено, що світові тенденції розвитку дистанційної освіти здійснюються в таких напрямках: розширена, віртуальна та змішана реальність AR / VR / MR; розумні помічники / чат-боти; гейміфікація та навчання на основі ігор; адаптивне або персоналізоване навчання; мікророльорнінг; кураторство над контентом; інтерактивне навчання на основі відео; соціальне навчання.

Встановлено характерні риси дистанційного навчання: інтерактивність, гнучкість навчання, модульний принцип, індивідуалізація навчання, економічність дистанційного навчання, інформаційна забезпеченість дистанційного навчання, більша ефективність, ніж у традиційних засобів навчання.

Список використаних джерел

1. Kharkovyna O. "Top eLearning Trends Shaping 2019", [Електронний ресурс] *Hackernoon.com*. 2019. URL: <https://hackernoon.com/top-elearning-trends-shaping-2019-5aaa33920cf8>.
2. Wotto M. The future high education distance learning in Canada, the United States, and France: Insights from before COVID-19 secondary data analysis. *Journal of Educational Technology Systems*. 2020. №49. С. 262–281.
3. Zakota Z. Current Trends in E-Learning Development. *ENTRENOVA - ENTERprise REsearch InNOVAtion*. 2019. URL: <https://econpapers.repec.org/bookchap/zbwentr19/207720.htm>.